

ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУПРОВОДУ ПРОГРАМ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ МОБІЛЬНОСТІ У ВНЗ КНР

Цзивень Ван,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальність Освітні, педагогічні науки,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди, Харків, Україна
<https://orcid.org/0009-0001-4511-1914>

***Анотація.** Програми академічної мобільності є важливими інструментами інтернаціоналізації вищої освіти, сприяючи академічній співпраці, культурному обміну та трансферу знань. У Китайській Народній Республіці (КНР), де вища освіта зазнала стрімкого розвитку й глобалізації протягом останніх десятиліть, ефективність реалізації таких програм значною мірою залежить від організаційної культури інформаційного забезпечення в закладах освіти. Тези досліджують структурні, культурні та технологічні аспекти інформаційного супроводу мобільності в китайських університетах, виокремлюються основні проблеми та пропонуються шляхи вдосконалення.*

***Ключові слова:** організаційна культура, академічна мобільність, інформаційна підтримка, вища освіта КНР, цифрове середовище*

***Abstracts.** University mobility programs are essential mechanisms for the internationalisation of higher education, fostering academic collaboration, cultural exchange, and knowledge transfer across borders. In the People's Republic of China (PRC), where higher education has rapidly expanded and globalised over the past few decades, the effectiveness of university mobility programs is deeply intertwined with the organizational culture of information support within institutions. This essay explores the structural, cultural, and*

technological aspects of how Chinese universities manage information to facilitate academic mobility, identify key challenges, and propose improvements.

Keywords: *organizational culture, academic mobility, information support, higher education in China, digital environment*

Актуальність презентованого дослідження полягає в тому, що у добу глобалізації та цифрової трансформації вища освіта в усьому світі набуває все більшої мобільності. Китайська Народна Республіка, як один із ключових гравців на освітній арені, активно розвиває програми академічного обміну, інтернаціоналізації освітнього середовища та транснаціонального співробітництва. Програми університетської мобільності (як вхідної, так і вихідної) стали важливим стратегічним інструментом підвищення якості освіти, розвитку міжнародних партнерств та формування «м'якої сили» Китаю у світі.

Успішна реалізація програм мобільності безпосередньо залежить від ефективної інформаційної підтримки, яка включає доступність, актуальність, прозорість та багатомовність інформаційних ресурсів. Проте не менш важливою є організаційна культура, що визначає, як саме інформація створюється, поширюється, зберігається та використовується всередині вищого навчального закладу. Саме культура інформаційної підтримки визначає ефективність взаємодії між студентами, адміністрацією, викладачами та партнерами по обміну.

Попри суттєві інвестиції в цифрову інфраструктуру та зростання міжнародної активності, багато університетів КНР досі зіштовхуються з такими викликами, як фрагментарність комунікації, мовні бар'єри, недостатня гнучкість у реагуванні на запити здобувачів освіти.

У зв'язку з цим виникає нагальна потреба в дослідженні культурних та організаційних чинників, які впливають на якість інформаційного забезпечення мобільності. Актуальність теми зумовлена також відсутністю цілісних досліджень на перетині сфер організаційної культури, цифрових технологій та академічної мобільності у контексті китайської вищої школи, що відкриває нові наукові та практичні горизонти.

Метою дослідження є виявлення особливостей та проблем організаційної культури інформаційного забезпечення програм академічної мобільності у закладах вищої освіти КНР, а також формування рекомендацій щодо підвищення ефективності інформаційної взаємодії в межах освітнього та міжкультурного простору.

Основні результати. Глобалізація вищої освіти сприяла стрімкому зростанню академічної мобільності студентів та викладачів, зробивши міжнародний обмін одним із ключових індикаторів академічного престижу та конкурентоспроможності університету. У Китайській Народній Республіці (КНР) програми університетської мобільності – як вхідної, так і вихідної – інтенсивно розвивалися протягом останніх двох десятиліть у межах державних стратегій, таких як «Подвійний світовий клас» (Double First-Class) та «Освітній Шовковий шлях». Водночас ефективність цих програм значною мірою залежить від організаційної культури інформаційної підтримки, яка формується в китайських закладах вищої освіти.

Організаційна культура охоплює сукупність цінностей, норм, традицій та практик, які визначають поведінку членів колективу та їх взаємодію задля досягнення спільних цілей. У сфері інформаційного забезпечення вона визначає те, як інформація збирається, обробляється, передається та використовується для реалізації програм мобільності. У китайських університетах організаційна культура інформаційного забезпечення поєднує елементи традиційної ієрархічної системи управління з сучасними, орієнтованими на студента підходами до сервісу. Ефективне забезпечення передбачає відкриту комунікацію, міжвідомчу співпрацю, цифрову інфраструктуру та чутливість до потреб студентів і викладачів.

Починаючи з 2000-х років, університети КНР активно долучаються до міжнародних програм мобільності через програми Китайської ради стипендій (CSC), двосторонні договори з закордонними ЗВО, участь у таких ініціативах, як BRICS Network University або «Освітній Шовковий Шлях» та спільні дипломні програми та короткострокові академічні обміни. Успіх цих програм залежить не лише від академічної наповненості, а й від здатності університетів забезпечити доступну, актуальну та

структуровану інформацію щодо можливостей, процедур, фінансування та логістики.

Міністерство освіти КНР відіграє центральну роль у формуванні політики інтернаціоналізації вищів, включаючи обміни, подвійні дипломи та урядові стипендії. Провідні університети мають відокремлені офіси міжнародного співробітництва, які є головними центрами інформаційної координації. В якості критеріїв сформованої та сильної культури інформаційної підтримки в ЗВО Міністерство Освіти та Украй країни визначають:

- своєчасне поширення достовірної інформації про можливості участі у програмах міжнародної мобільності (як серед китайських студентів, так і про можливості приймати на навчання іноземних студентів);
- чіткість у процедурах подання заявки;
- використання цифрових платформ (портали, WeChat, двомовні сайти);
- оперативну відповідь на запити студентів (як китайських, так і іноземців, які хочуть навчатися в КНР).

Водночас рівень автономії, наявність технічних ресурсів та рівень підготовки персоналу спричиняють нерівномірність в ефективності інформаційного супроводу. Зокрема, університети другого рівня або провінційні вищі часто не мають оновлених англійських вебресурсів або служби підтримки у режимі реального часу.

Деякі провідні китайські університети вже впроваджують кращі практики. Університети Цінхуа та Фудань мають інтерактивні багатомовні портали з розділами для FAQ, дедлайнів, навчальних каталогів. Майже всі початкові заклади країни (і університети включно) використовують соцмережі (WeChat, Weibo) для комунікації зі студентами, анонсів, відповіді на запитання тощо, а чат-боти та CRM-системи з підтримкою ШІ широко використовуються для обробки звернень. Наставництво від випускників та однолітків для підвищення обізнаності учасників обмінів є дієвою формою залучення до студентської спільноти в нових освітніх умовах.

Визначаючи мобільність та інтернаціоналізацію як стратегічне завдання розвитку та модернізації китайської системи вищої

освіти, китайський уряд постійно наголошує, що для посилення культури інформаційної підтримки університетам КНР доцільно запровадити університетські політики управління інформацією для програм мобільності, організувати підвищення кваліфікації адміністративного персоналу, впровадити принципи прозорості та відкритості інформації та розробляти цифрові середовища спільно з партнерами. Ці інструменти свідчать про поступовий перехід до орієнтованої на студента, сервісної моделі управління мобільністю.

Узагальнено: Організаційна культура інформаційної підтримки є ключовим чинником ефективної реалізації академічних програм мобільності в університетах КНР. Попри високий рівень розвитку в провідних вишах, залишається потреба в уніфікації та стандартизації підходів на загальнонаціональному рівні. Формування ефективної, прозорої, багатомовної та цифрово-орієнтованої інформаційної системи значно підвищить якість міжнародної взаємодії та імідж китайської вищої освіти у світі.

Джерела:

1. Cheng, Y., & Koh, S. (2022). The 'soft infrastructure' of the Belt and Road Initiative: Imaginaries, affinities and subjectivities in Chinese transnational education. *Singapore Journal of Tropical Geography*, 43 (3), 250-269. URL : <https://doi.org/10.1111/sjtg.12420>

2. Wang, L. (2020). Research on the Policy of Music Education in China. *International Conference on Arts, Humanity and Economics, Management (ICAHEM 2019)*. URL : <https://doi.org/10.2991/assehr.k.200328.023>.

3. Yang, R. (2014). China's strategy for the internationalisation of higher education: An overview. *Frontiers of Education in China*, 9 (2), 151–162. URL : <https://doi.org/10.3868/s110-003-014-0014-x>

Здоров'я та освіта XXI століття / Health and Education XXI

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ
КОЛЕГІУМ» ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ, ЕКОЛОГІЇ
ТА ЗДОРОВ'Я

**НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
В КРИЗОВИХ УМОВАХ /
SCIENTIFIC AND INFORMATIONAL SUPPORT
OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS
IN CRISIS CONDITIONS**

*Матеріали
II науково-практичного семінару*

*20 березня 2025 року
м. Київ*

УДК 378:37.091.12

*Рекомендовано до друку Вченою радою
гуманітарно-педагогічного факультету
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 9 від 17 травня 2025 року)*

Науково-інформаційний супровід професійної підготовки фахівців в кризових умовах: матеріали II науково-практичного семінару (20 березня 2025 року, м. Київ); відп. ред. і укл. Н. О. Терентьєва. Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2025. 252 с.

Відповідальний редактор і укладач:

Терентьєва Н. О., доктор педагогічних наук, професор [Національний університет біоресурсів і природокористування України]

Рецензенти:

Бахмат Н. В., доктор педагогічних наук, професор [Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка]

Білик В. Г., доктор педагогічних наук, професор [Український державний університет імені Михайла Драгоманова]

ISBN 978-617-8598-13-6

Збірник репрезентує авторські матеріали, представлені в рамках проведення II науково-практичного семінару з міжнародною участю «Науково-інформаційний супровід професійної підготовки фахівців в кризових умовах», які органічно розкривають різні аспекти окресленої проблематики.

Матеріали стануть у нагоді науковим, науково-педагогічним, педагогічним, медичним працівникам, фахівцям в галузі фізичної культури і спорту, здобувачам усіх рівнів вищої освіти, учителям-практикам і керівникам закладів освіти.

© Автори публікацій, 2025

© НУБіП України, 2025